

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33831
Nom	Fonts, recursos i serveis d'informació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau d'Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau d'Informació i Documentació	4 - Fuentes de información	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BOLAÑOS PIZARRO, MAXIMA	225 - Història de la Ciència i Documentació

RESUM

L'assignatura Fonts, recursos i serveis d'informació ofereix una visió general dels principals recursos d'informació existents que es podem emprar per tal d'atendre les demandes dels usuaris en el context del servei de referència d'una unitat documental.

Es pretén que l'alumne obtinga els coneixements, competències i les habilitats necessàries per a poder buscar, seleccionar i avaluar quina és la millor font d'informació per a resoldre cadascuna de les necessitats o peticions d'informació.

Es tracta d'una assignatura en la qual es desenvoluparan habilitats per a l'ús de les fonts d'informació en diferents suports, assolint els coneixements necessaris per a un anàlisi crític de cadascuna d'aquestes fonts d'informació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1007 - Grau d'Informació i Documentació

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi aplicada a la gestió i l'organització de la informació.
- Capacitat d'organització i planificació del treball.
- Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi.
- Capacitat de gestió de la informació.
- Resolució de problemes.
- Raonament crític en l'anàlisi i la valoració d'alternatives.
- Capacitat per detectar les pautes de producció i consum d'informació en diferents àrees (científica, professional, empresarial, ciutadana) i reconèixer les fonts i recursos d'informació disponibles per assistir als usuaris en la cerca d'informació.
- Habilitat per a la identificació, autenticació i avaluació de fonts i recursos d'informació.
- Habilitat per a la recerca i recuperació de la informació per mètodes que permeten donar resposta a les expectatives i necessitats dels usuaris en condicions òptimes de cost i temps.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els objectius generals resultat de l'aprenentatge de l'assignatura que s'espera aconseguir són els següents:

1. Conèixer els recursos d'informació existents en el context del servei de referència de les unitats d'informació.
2. Entendre els principis que caracteritzen les fonts d'informació com a instruments per a la resolució de problemes informatius dels usuaris.
3. Esser capaç d'identificar, seleccionar i elaborar directoris o altres instruments documentals que recopilen i presenten fonts d'informació.
4. Conèixer els criteris per a avaluar les fonts d'informació d'acord amb les demandes dels usuaris.
5. Desenvolupar habilitats per a la gestió eficaç de les fonts d'informació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. Els serveis i recursos de referència

- a) Definició, evolució històrica i tipologia de serveis.
- b) El servei de referència virtual.
- c) El procés de referència.
- d) Tipologies de demandes ateses per un servei de referència.
- e) Organització del servei de referència.

2. Tema 2. Identificació, anàlisi i avaluació dels recursos de referència.

- a) Detecció de les necessitats d'informació.
- b) Definició de recurs de referència i criteris de selecció.
- c) Fonts d'informació de referència.
- d) Avaluació de recursos de referència en diferents formats.

3. Tema 3. La recerca bibliogràfica i documental en el context del procés de referència.

- a) Definició del problema.
- b) Identificació dels conceptes.
- c) Selecció de les fonts de referència.
- d) Construcció de la estratègia de recerca.
- e) Aplicació de la estratègia recerca.
- f) Descàrrega de resultats i obtenció del document original.

4. Tema 4. Les fonts d'informació de referència.

- a) Enciclopèdies i diccionaris enciclopèdics. La Wikipedia
- b) Fonts d'informació terminològica: diccionaris, glossaris, thesaurus i traductors.
- c) Fonts d'informació biogràfica, anuaris, guies i directoris.
- d) Fonts estadístiques.

5. Tema 5. Fonts d'informació primàries.

- a) Monografies.
- b) Publicacions periòdiques.
- c) Publicacions oficials.
- d) Literatura grisa.

6. Tema 6. Fonts d'informació secundàries.

- a) Bibliografies i catàlegs.
- b) Repertoris i bases de dades bibliogràfiques.
- c) Índexs, butlletins de sumaris i revistes de resums.
- d) Bases de dades documentals de tipus referencial.

7. Tema 7. Integritat acadèmica en relació amb l'ús de les fonts d'informació.

- a) Propietat intel·lectual: conceptes bàsics.
- b) El treball acadèmic sense plagi.
- c) Cites i referències bibliogràfiques.
- d) Programes informàtics per a la gestió de cites i bibliografia.

8. Tema 8. Informació en entorns electrònics per al Servei de Referència.

- a) Internet com a font d'informació.
- b) Motors de recerca e Internet invisible.
- c) La web 2.0 per a el servei de referència.
- d) Ús i avaluació de les fonts.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula informàtica	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament - aprenentatge de l'assignatura Fonts, recursos i serveis d'informació combina classes magistrals on es desenvoluparan els continguts teòrics amb pràctiques individuals a l'aula i pràctiques d'informàtica.

Aquestes activitats es complementaran amb la lectura d'articles professionals, exposicions públiques i amb la realització de treballs que aborden a nivell pràctic diferents aspectes relacionats amb els continguts teòrics de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura s'efectuarà en tres apartats:

1. Proba escrita teòric-pràctica: l'examen final individual suposarà un percentatge en la nota final del 50%. Serà necessari obtenir una qualificació mínima de 5 punts en la nota de l'examen per a aprovar l'assignatura.
2. Els treballs pràctics realitzats a classe i entregats durant el curs suposaran un 15% de la nota final.
3. La realització de treballs de curs i la seua exposició i presentació pública suposaran un 35% de la nota final.

Per a poder aprovar l'assignatura serà condició imprescindible obtenir en la prova escrita almenys 5 sobre 10 punts.

A la segona convocatòria únicament es podrà recuperar la nota corresponent a l'examen final de l'assignatura.

La presentació d'exercicis, qüestions, activitats, fitxes de lectura i altres exercicis sotmesos a avaluació que no hagen sigut realitzats directament per l'estudiant o que procedisquen de la còpia directa d'altres treballs similars serà considerada motiu suficient per al suspens en l'assignatura, al marge de les altres possibles actuacions de caràcter disciplinar que hagen de realitzar-se. La presentació de les tasques obligatòries serà exclusivament a través de la plataforma de l'aula virtual de l'assignatura, no acceptant-se un altre mitjà de presentació, sempre dins dels límits temporals indicats. La presentació fora de termini dels treballs suposa la impossibilitat de superar l'assignatura en aqueixa convocatòria.

Aquest sistema d'avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. Llavors, l'alumne ha de tindre present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. Així mateix, l'alumne/a ha de ser conscient de la possibilitat d'una matrícula a temps parcial, quan no siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos degudament justificats i només per a aquells alumnes que ho sol·liciten, de ser avaluat sense que siga necessari assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos, l'alumne haurà de procedir de la següent manera:

- A l'inici del curs, cal que comuniqui al professor responsable de l'assignatura la incidència per la qual no pot assistir a classe, que haurà de justificar adequadament de manera documental.
- Havent analitzat la situació, el professor responsable decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació hauran de presentar, per a ser avaluats, la totalitat dels treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs). A més a més, podran ser cridats a defensar-los oralment davant del professor, així com també realitzaran una prova de coneixements adquirits. El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% mentre que el 50% restant correspondrà a la prova de coneixements

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bopp R, Smith L. Introducción general al servicio de consulta (C. C. Compton García Fuentes. Trad.) México: UNAM, CUIB; Fideicomiso para la Cultura Mexico-EUA; Información Científica Internacional; Alfagrama, 2000.

Carrizo G, Irureta-Goyena P, López de Quintana E. Manual de fuentes de información. Madrid: Confederación Española de Gremios y Asociaciones de Empresarios del Comercio del Libro, 2000.

Cordón García JA, López Lucas J, Vaquero Pulido JR. Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica. Madrid: Ediciones Pirámide, 1999.

Cordón García JA, López Lucas J, Vaquero Pulido JR. Manual de investigación bibliográfica y documental. Madrid: Ediciones Pirámide, 2001.

Cordón García, JA. Alonso Arévalo J, Gómez Díaz R, García Rodríguez A. Las nuevas fuentes de información: La búsqueda informativa, documental y de investigación en el ámbito digital. 3a ed. Madrid: Pirámide, 2016.

Martín Vega A. Fuentes de información general. Gijón: TREA, 1995.

Merlo Vega, JA. Servicios de referencia en entornos digitales. Desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta. Murcia: Universidad, 2010.

Pacios Lozano, AR (coord.) Técnicas de búsqueda y uso de la información. Madrid: Centro de Estudios Ramon Areces, 2013.

Torres I (dir.). Fuentes de información. Madrid: Síntesis, 1997.

Complementàries

- Abadal Falgueras E. Sistemas y servicios de información digital. Gijón : Trea, 2001.

Beumala A, Mars MD, Ramón M, Tornés M. Los servicios de información y referencia en el contexto actual de la biblioteca universitaria actual. Revista Española de Documentación Científica, nº 1, 1997, pp. 25-38.

Borrás López J, García Matarredona Cepeda D, Martín Vega A. Las FAQs y el servicio de referencia. En: V Jornadas Españolas de Documentación Automatizada. Cáceres : FESABID, 1996, pp. 657-668.

Carrizo Sainero G. La información en Ciencias Sociales. Gijón : Trea, 2000.

Cueva Martín A, Aleixandre Benavant R, Rodríguez i Gairín JM. Fonts dinformació en Ciències de la Salut. València: Universitat de València, 2001.

García Santiago L. Manual básico de literatura gris. El lado oscuro de la documentación. Gijón : Trea, 1999.

Gómez Hernández JA. Los usuarios. En: Orera Orera, Luisa (Ed.) Manual de biblioteconomía. Madrid : Síntesis, 1998.

González Fernández-Villavicencio, N. Servicios de referencia en bibliotecas universitarias: tendencias y plan de marketing. El Profesional de la Información, nº21, 2012, pp. 567-576.

Merlo Vega JA. El servicio bibliotecario de referencia. Anales de documentación, nº 3, 2000, pp. 93-126.

Mikelarena Peña F. Fuentes de Información estadística. Revista de Gestión Pública y Privada, nº 9, 2004, pp. 253-264.